

Workshop: het sturingsinstrument

Rowin Oosterink
(*abcnova*)

Linda van den Berg
Simone van Ee
Rowin Oosterink

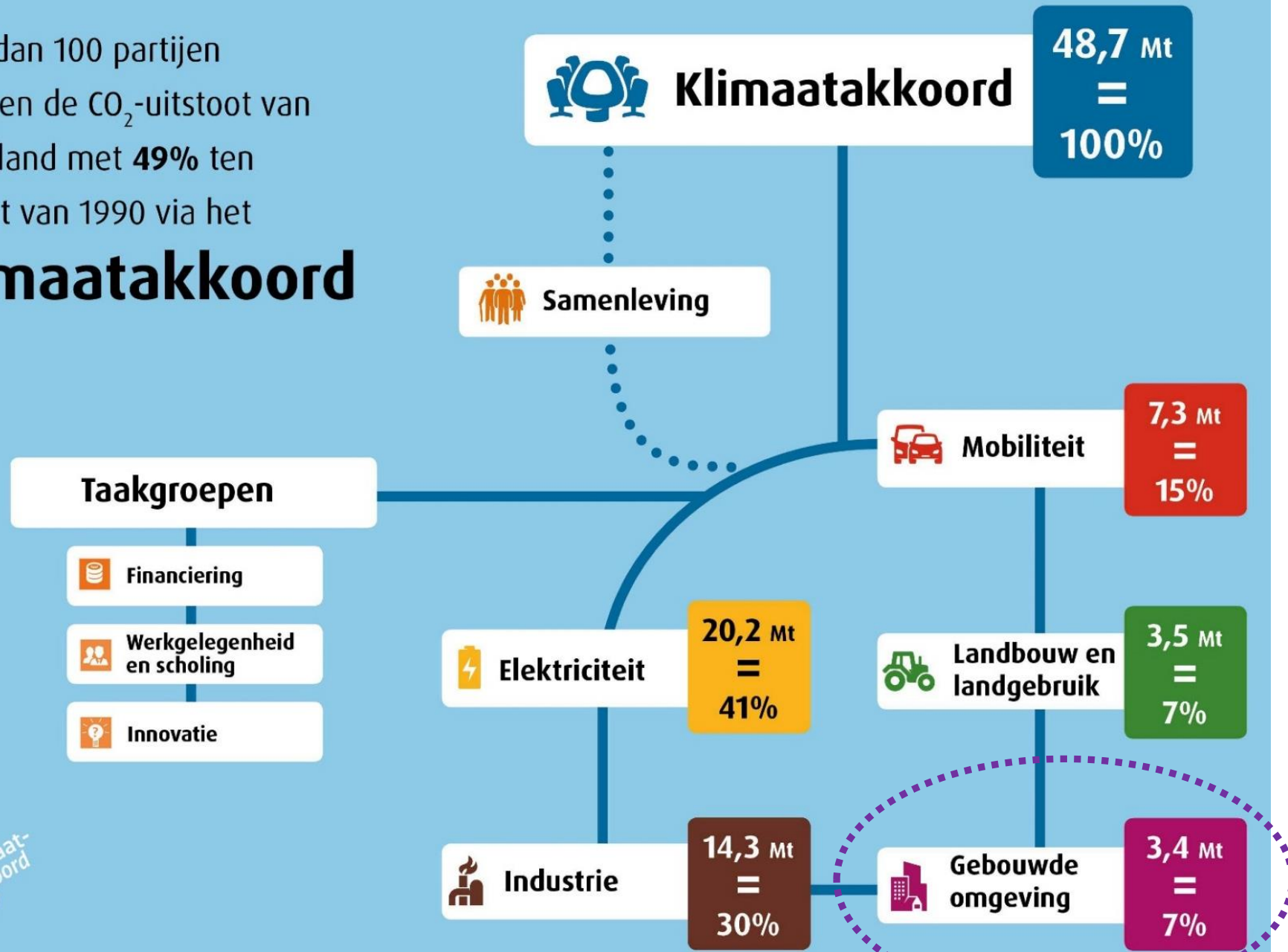
Paris, Fran

#CLIMATEMOMENT

**WE HEBBEN EEN
KLIMAATAKKOORD!**

Meer dan 100 partijen
verlagen de CO₂-uitstoot van
Nederland met **49%** ten
opzicht van 1990 via het
Klimaatakkoord

- Aanpassing energiebelasting vanaf 2019;
- Voor 1 mei 2019 een routekaart wanneer en op welke manier maatschappelijk vastgoed wordt verduurzaamd. Routekaarten worden tweejaarlijks herijkt. Doel: 2,5 PJ energiebesparing in 2020, 50% CO₂-reductie in 2030 en CO₂-arm (95%) in 2050;
- Ontwikkeling van een datastelsel 2019 voor meer datagedreven verduurzaming;
- Normering voor utiliteits- en woningbouw worden voor 1 juli 2019 aangepast, uitgedrukt in kWh/m²/jaar. Verplichting = gebouweigenaar, bevoegd gezag = lokale overheid;
- In 2020 zal alle nieuwbouw in opdracht van overheid gasloos zijn;
- Uiterlijk 2021 onder regie van gemeente samen met netbeheerder een plan per dorp/ wijk voor de energietransitie (8 mln. huizen + 1 mln. gebouwen = 800 gebouwen per dag!);
- Naar verwachting is in 2030 een A-label verplicht voor bestaande gebouwen op basis van kWh/m²/jaar, minimum isolatiewaarden voor de gebouwschil, maatregelenpakket, etc.;
- In 2050 volledig energieneutrale en circulair gebouwde omgeving.

Energierekening wordt volgend jaar 360 euro hoger

Stijgende tarieven en fors hogere belastingen drijven de energienota komend jaar omhoog. Een gemiddeld gezin gaat in 2019 liefst 360 euro meer betalen, becijfert energievergelijker Gaslicht.com.

David Bremmer 05-12-18, 06:00 Laatste update: 16:29

Wat zijn uw
ervaringen met
de route(kaart)?

Gemeente Assen

CO₂-neutraal
in 2030!

- Grote omvang van portefeuille, gebouwen uiteenlopend qua grootte en functie
- Per gebouw gedetailleerde analyses maken kost veel tijd en geld
- Complexe afwegingen:
 - Wat doe je met panden die je eigenlijk wil afstoten?
 - Wat doe je als een pand over een paar jaar wordt gerevitaliseerd?
 - Hoeveel geld heb ik de komende jaren? (MJOP, subsidie, aanvragen financiering)
- Hoe plan je dat allemaal? Welke gebouwen / maatregelen eerst/wanneer?
- Hoe krijg je draagvlak?
- Hoe ga je om met split incentives?

Gemeente Assen

Energieneutraal en aardgasvrij

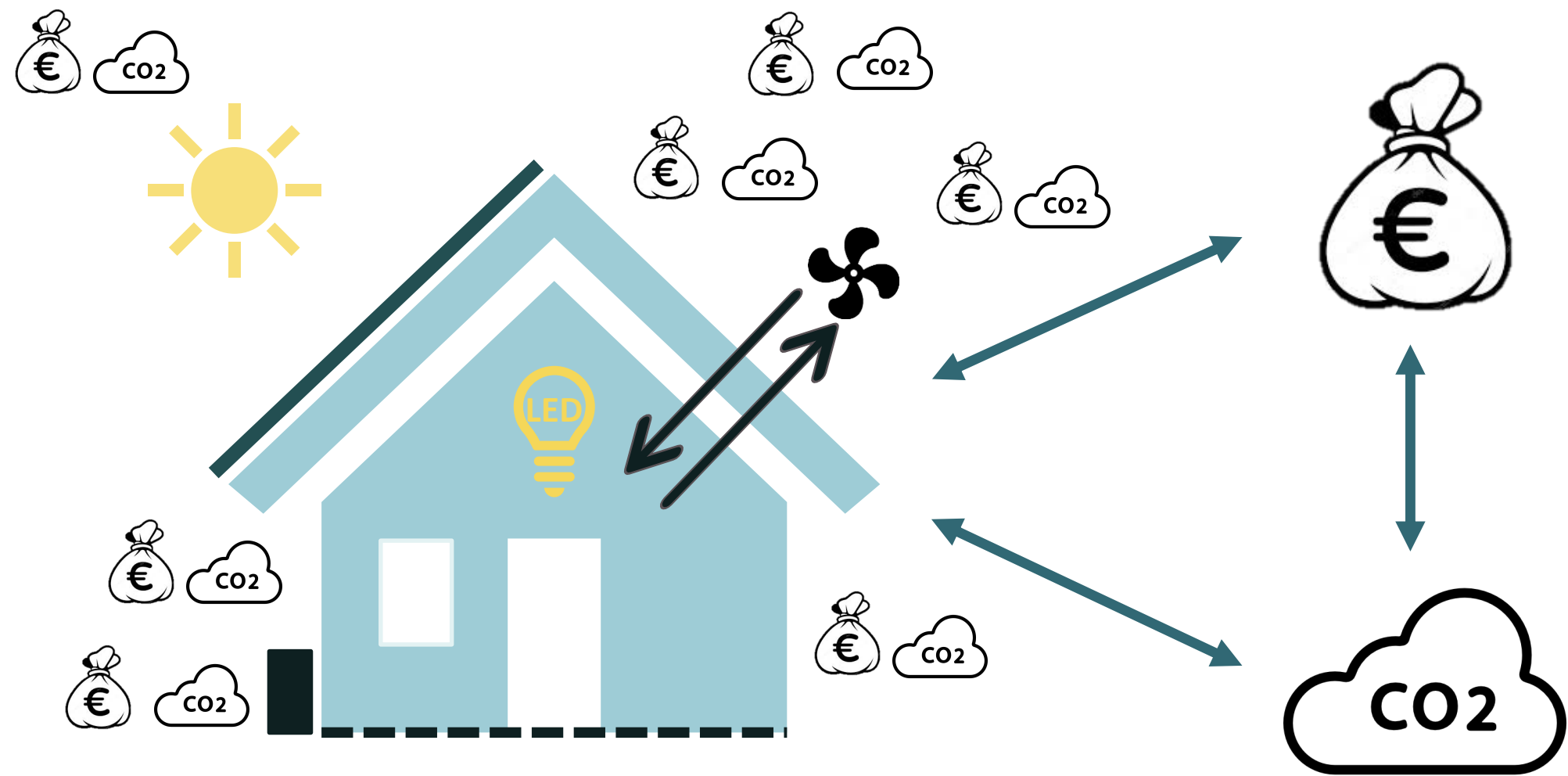
Slimme keuzes maken

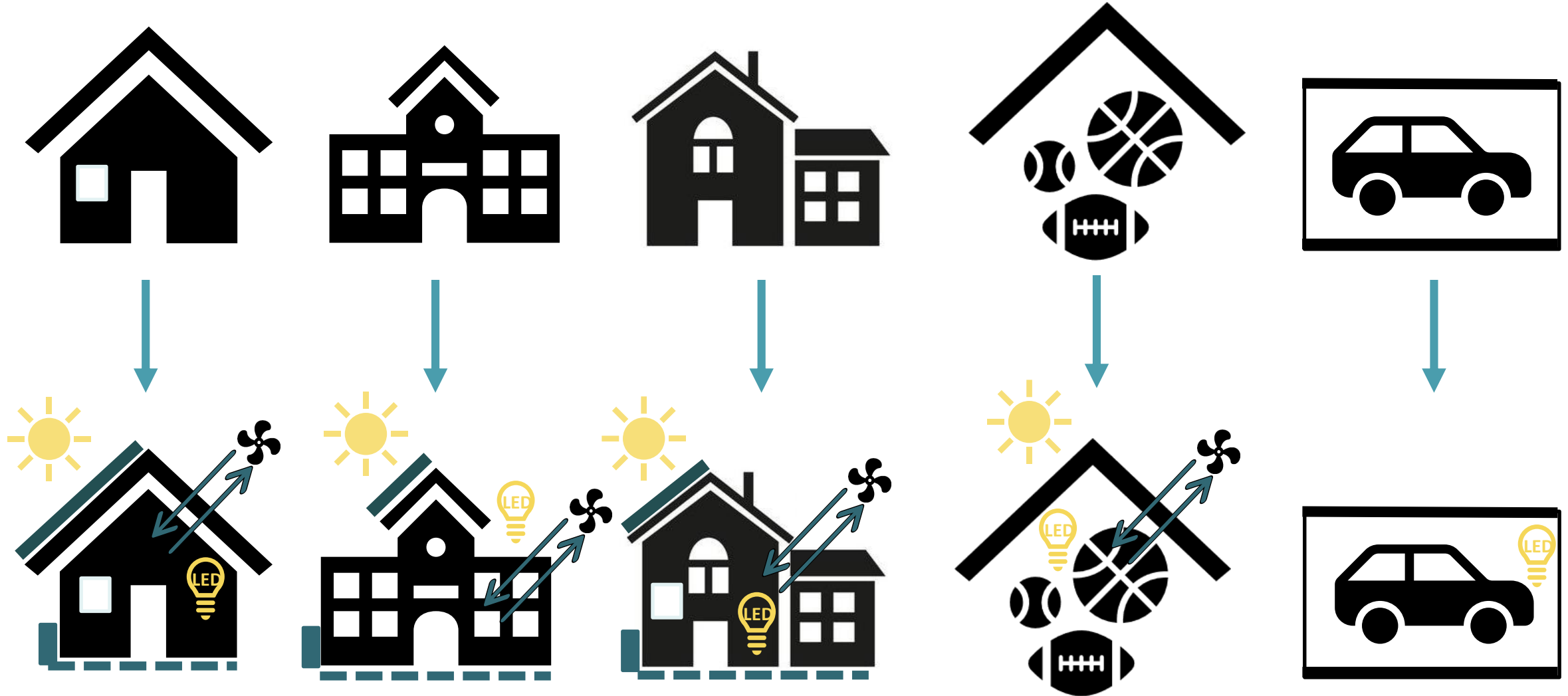
Sturen, ook op de toekomst

A person is captured in mid-air, jumping over a large, reddish-brown rock formation in a desert landscape. The sun is low on the horizon, creating a bright, hazy glow. The person is wearing a light-colored shirt and dark pants. The background shows more desert rock formations and a clear sky.

– Wat is daarvoor nodig?

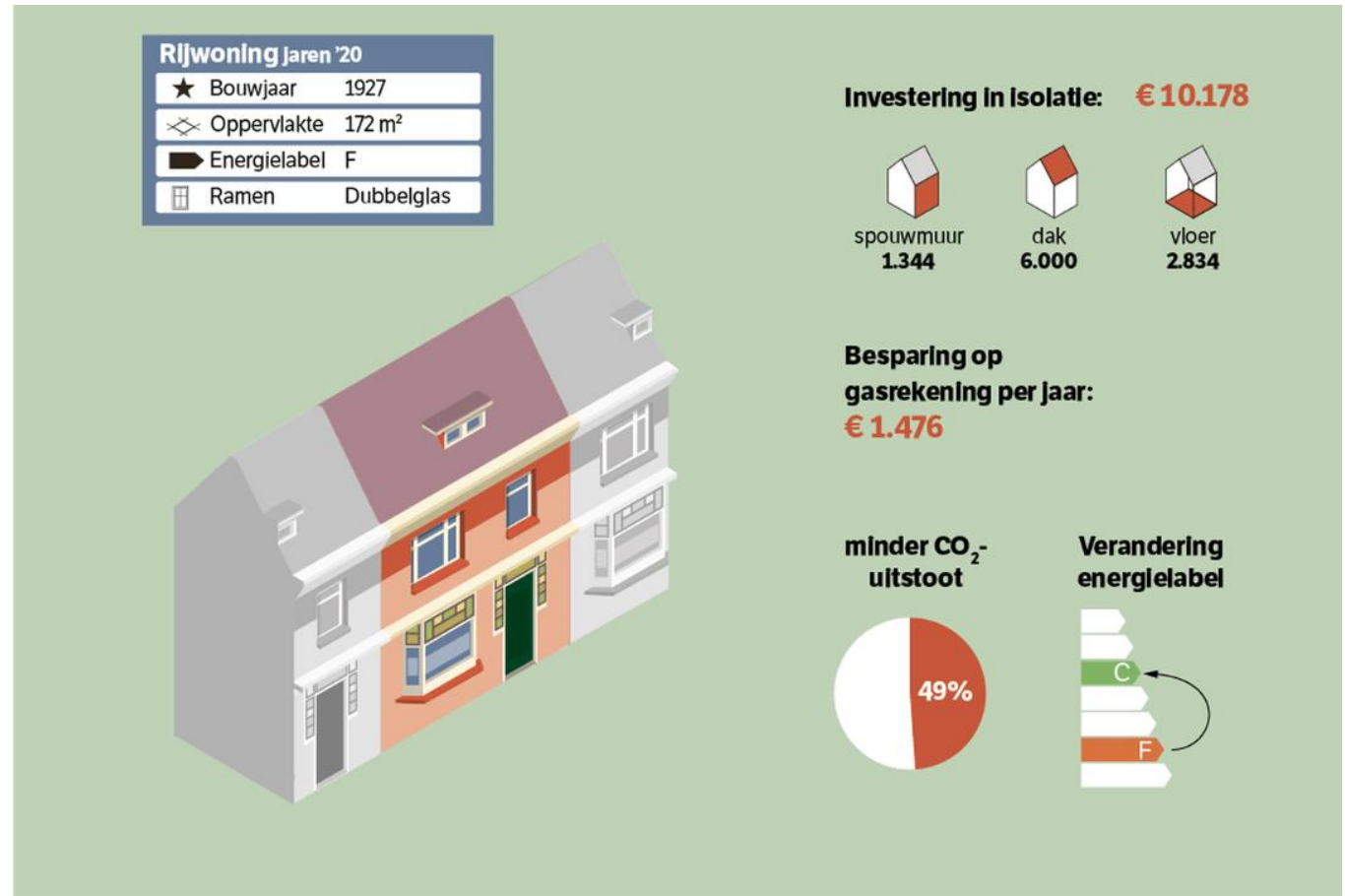
- Inzicht in de staat van uw huidige vastgoed: technisch, financieel, functioneel
- Technische kennis van verduurzamen
- Kennis van investeringskosten en exploitatie
- Een sturingsinstrument om op hoofdlijnen te sturen en uw strategie te bepalen
- Uitvoeringsplannen

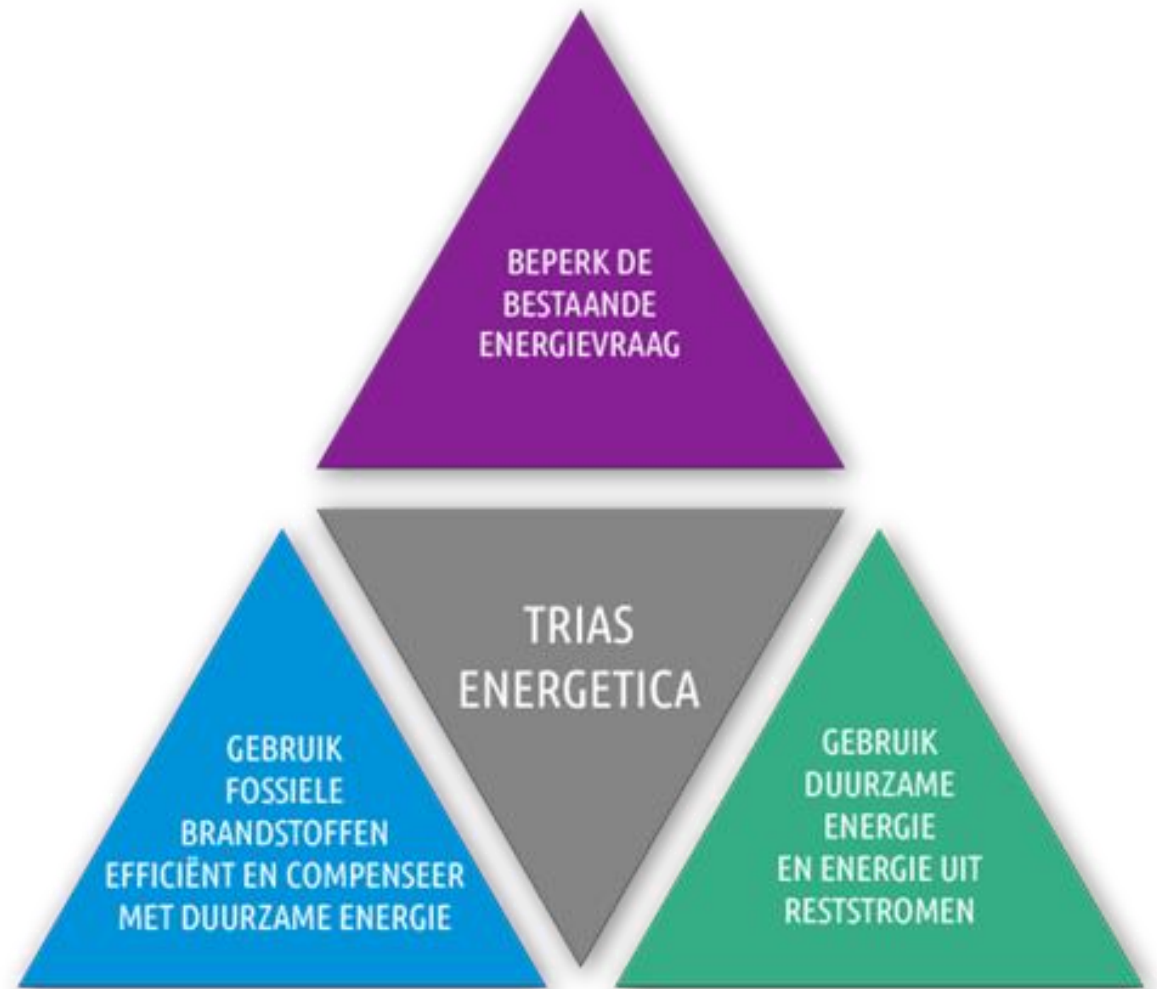
Uw data op orde

- Gebouw afmetingen
- Functie
- Bouwjaar
- Huidige status gebouw
- Gebruiksgegevens
- Verwarmd of onverwarmd
- Zonnepanelen en terug levering
- Gebruikstijden
- Strategie van gebouwen

Plan slim!

- Trias energetica
- Boekwaarden
- MJOP
- Spreiding van de investering
- Realistisch tijdsbestek
- Integraal aanpakken versus op maatregel niveau
- Toekomstige innovaties

Onze tool voor de verduurzaming
van uw vastgoed

SNEAK PREVIEW

Sturingsinstrument

- inzicht in je opgave en strategiebepaling
- inzicht in verduurzamingsmaatregelen, kosten en opbrengsten (CO2 en €)
- eenvoudig plannen en monitoren
- Flexibel
- Bestuur overtuigen
- Budget aanvragen

- bestuur meenemen in concreet maken ambitie
- budget aanvragen
- strategie bijstellen

Bedankt voor uw aandacht